

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/1214

KARAR NO : 1983/3

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylar
ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/
maddesindeki bağlantı koşulunu içeren suçta
ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi
gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : İlhan Eryılmaz

O L A Y : Sanığın sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı, İstanbul'da haftalık yayınlanan (Kitle) gazetesinin 13 Mayıs 1975 tarihli nüshasında (Devlet Güvenlik Mahkemelerinin bütün kararları geçersizdir, ölüm cezaları kaldırılmalı, dar ağaçları yıkılmalıdır) başlıklı yazılarla, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, Adliyenin manevi şahsiyetini ve emniyet kuvvetlerini tahkir ve kanunların suç saydığı fiili övmek suçlarını işlediği iddia olunarak TCK.nun 159/1., 173/3.(3 defa), ve 312. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle İstanbul C. Savcılığı'nca hakkında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesi; 23.1.1976 gününde, esas 1975/242, karar 1976/4 sayı ile; TCK.nun 159. maddelerine muhalefetten mahkumiyetine ve 312. maddeye muhalefetten beraatine dair verdiği karar C. Savcılığı'nın temyizi üzerine Yargıtay 8. Ceza Dairesi'nin (Sıkıyönetim Mahkemelerince sonuçlandırılan ve idama sebep teşkil eden fiillerin bağımsızlık ve demokrasi için bir uğraş olarak gösterilmesi suretiyle övülmüş bulunduğu gözetilmeden beraat kararına hükmedilmesi) gerekçesiyle hükmün bozulmasına karar verip gönderilmesi üzerine aynı yargı yeri 3 defa; 26.11.1978 gününde, 1978/447 esas, 1979/48 sayı ile; TCK.nun 312. maddesine muhalefet suçunun davasının sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmesi gerektiği görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi; 11.3.1981 gününde 1981/132-189 sayı ile; suçun, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği ve gözetilmekte olan davalarla bağlantılı olmadığı görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda İshail Oğuz, Nevzat Doğan, Ali Suat Ekinçi, Yaşar Çiftioğlu, Ergun Argon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 14.2.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı Askerî, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Yavuz Ögüt'ün Askerî Yargı'nın görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten

Sarıya atılı suçların bir bölümünün niteliği ve işleniş biçimi açısından, MGK'nın 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına girdiği ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına rinden olan olaylara ilişkin bulunduğu şıktır.

Bu suçların, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde belirlenen süre dışında işlenişine karşın İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü'nün yazılarında (Kitle) gazetesinin Türkiye Komünist Partisi'nin yurt içi yayın organı olduğunun bildirilmesine ve bu tğütün davalarına sıkıyönetim askeri mahkemelerince elkonulduğunun bilinmesine göre, aynı genel ve ortak amaç içerisinde somut ve örgütsel bağ içinde bağlantılı olan bu davanın 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesi uyrınca Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmektedir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğinin bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 11.3.1981 günlü, 1981/132-189 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 14.2.1983 gününde kesir olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün,

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Yaşar Çarşıoğlu

Üye

Ergun Argon

Üye

Nail Yücel